

Status for ernæringspolitikk i Norge

NOURISHING-politikkindeks

Dette øyeblikksbildet av landet viser resultater av **NOURISHING-politikkindeksen** [1] for Norge. Det fremhever styrkene og svakhetene i utformingen av regjeringens ernæringspolitikk. Denne oppsummeringen supplerer resultatene fra politikkindeksen med en grundig gjennomgang av kvaliteten på politikkkutformingen i hvert land. De fullstendige indekseresultatene finner du i politikksammendraget om NOURISHING, som sammenligner Norge med 29 andre europeiske land.

Hovedbudskap

- 1 Norge implementerer politikktiltak på alle ti områder av NOURISHING-rammeverket. Tre politikkområder fikk vurderingen «bra», nemlig begrensning eller fjerning av bestemte næringsstoffer i matprodukter (I1), holdningskampanjer om mat og ernæring (I2) og ernæringsråd og -rådgivning innen helsetjenester (N2). Dette ble fulgt av vurderingen moderat på standarder og forskrifter om ernæringsetiketter (N1), standarder for mat på skoler og andre spesifikke miljøer (O) samt matreklamer rettet mot barn og unge (R).
- 2 Svakheter og mangler ble identifisert i tilgjengelighet av mat og drikke i nærmeste omgivelser rundt skoler og andre miljøer utenom skolen, noe som påvirket de ellers godt utformede standardene for mat som tilbys på skoler (O). Spesifikke mangler ble identifisert i markedsføring til barn og unge gjennom salgssteder og produktemballasje (R) og planleggingsrestriksjoner for matserveringssteder rundt skoler (S).
- 3 Selv om det var gjort tiltak på alle områder av NOURISHING, bør mer oppmerksomhet vies til å forbedre alle politikkområdene, spesielt dem som fikk vurderingen dårlig, tilfredsstillende eller moderat. Tiltak i forsyningskjedene bør også forbedres for å sikre samsvar mellom matsystemer og helse, som gjennom matinnkjøp (H) og ved å skape et sunt forhandler- og matserveringsmiljø (S).

Oversikt over politikstatus

INGEN POLITIKK ER IDENTIFISERT

DÅRLIG

TILFREDSSTILLENDE

MODERAT

BRA

UTMERKET

N	Standarder for ernæringsetiketter og forskrifter for bruken av påstander og antydende påstander på matprodukter	MODERAT
O	Tilby sunn mat og sett standarder i offentlige institusjoner og andre spesifikke miljøer	MODERAT
U	Bruk økonomiske verktøy til å oppnå rimelige matvarer og innkjøpsinsentiver	TILFREDSSTILLENDE
R	Begrens matreklamer og andre former for kommersiell markedsføring	MODERAT
I	Forbedre den ernæringsmessige kvaliteten av hele matforsyningen	BRA
S	Sett insentiver og regler for å skape et sunt detaljhandels- og matserveringsmiljø	DÅRLIG
H	Kontroller forsyningskjeden og tiltak i alle sektorer for å sikre samsvar med helse	DÅRLIG
I	Informer befolkningen om mat og ernæring gjennom holdningskampanjer	BRA
N	Ernæringsråd og -rådgivning innen helsetjenester	BRA
G	Gi opplæring og ferdigheter innen ernæring	TILFREDSSTILLENDE

Dette øyeblikksbildet er kun basert på nasjonal politikk. Politikk utstedt av regionale eller lokale myndigheter er utenfor omfanget av dette prosjektet.

Metoder

Indeksmetodene for NOURISHING-politikk er utfyllende forklart i det tilknyttede **politikksammendraget**. Kort fortalt kombinerer politikkindeksen verdier for a) tilstedeværelse av politikk og b) politikkkutforming for 41 referansemerker.

Referansemerkene brukes på politikken i **NOURISHING-databasen** [2], som er innsamlet via en omfattende kartlegging i 30 europeiske land, inkludert Norge.

RAMMEVERK: Omfattende politikktiltak på tre områder:

MATMILJØER

MATSYSTEM

KOMMUNIKASJON OM ATFERDSENDRING

DATABASE:

Bibliotek med ernærings- og kostholdsrelatert politikk

N O U R I S H I N G

POLITIKKINDEKS: Sammenligner resultater fra land og politikkområder generert av referansemerkeverktøyet

REFERANSEMERKEVERKTØYET:

Vurderer kvaliteten av politikkkutformingen, basert på faste kriterier

Politikkverktøy som ble brukt til å produsere resultatene fra politikkindeksen

Analyse av resultatene fra politikkindeksen

 (Du finner utfyllende detaljer om kriteriene for politikkkutformingen i [politikksammenraget](#))

	Ingen politikk er identifisert		Oppfyller opptil 75 % av politikkkutformingen
	Oppfyller opptil 25 % av politikkkutformingen		Oppfyller opptil 99 % av politikkkutformingen
	Oppfyller opptil 50 % av politikkkutformingen		Oppfyller alle aspirerende standarder

N	Ernæring på baksiden av emballasjen	
	Etiketter på forsiden av emballasjen	
	Advarselsetiketter	
	Regler for ernæringspåstander	
	Regler for helsepåstander	
O	Mat og drikke tilgjengelig på skoler, inkludert begrensninger på usunn mat	
	Tiltak knyttet til tilgjengelighet av sukkerholdig drikke på skoler	
	Initiativer med frukt og grønnsaker på skoler	
	Mat og drikke som er tilgjengelig i nærmeste omgivelser rundt skoler	
	Usunn mat på steder utenom skoler	
U	Helserelaterte avgifter og tariffer på mat	
	Inntekstrelaterte subsidier eller initiativer for å øke tilgjengelighet av rimelig og sunn mat	
	Måltrettede subsidier eller initiativer for å øke tilgjengelighet av rimelig og sunn mat	
R	Markedsføring til barn og unge gjennom reklame	
	Direkte markedsføring til barn og unge	
	Markedsføring til barn og unge gjennom sponsing	
	Markedsføring til barn og unge på salgssteder	
	Markedsføring til barn og unge gjennom produkt plassering og varemerking	
	Markedsføring til barn og unge gjennom produkt design og emballasje	
	Markedsføring på eller rundt skoler	
I	Begrensning av eller fjerning av spesifikke næringsstoffer i matprodukter	
S	Planleggingsrestriksjoner for matserveringssteder rundt skoler	
	Planleggingsrestriksjoner for matserveringssteder	
	Initiativer for å øke tilgjengelighet av sunnere mat i butikker og matserveringssteder	
H	Tiltak for å støtte matprodusenter i å øke sunn mat og redusere usunn mat i forsyningskjeden	
	Tiltak for å støtte matvareprodusenter i å øke sunn mat og redusere usunn mat i forsyningskjeden	
	Tiltak for å støtte matvareforhandlere i å øke tilbudet av sunn mat og redusere tilbudet av usunn mat i forsyningskjeden.	
	Styringsstrukturer for engasjement fra flere sektorer/interessenter	
	Ernæringsstandarder for offentlig anskaffelse	
	Støtte for byjordbruk i helse- og planleggingspolitikk	
	Felles matdyrking i lokalsamfunn	
I	Utvikling og kommunikasjon av matbaserte kostholdsretningslinjer	
	Holdningskampanjer, massemedie- og informasjonskampanjer og markedsføring i sosiale medier om sunt kosthold	
N	Ernæringsråd og -rådgivning i primær omsorgen	
	Ernæringsråd og -rådgivning i skolehelsetjenesten	
G	Ernæringsundervisning i pensum	
	Opplæring for pedagoger	
	Opplæring for helsepersonell	
	Matlagingsferdigheter	
	Undervisning i matdyrking på skoler	
	Opplæring for matleverandører/ selskapsarrangører	

Merk: Politikklandskapet i ethvert land utvikler seg over tid. Disse resultatene reflekterer kunnskapen vi har per mai 2023. Du kan se de siste resultatene og ytterligere teknisk informasjon om politikkindeksene på nettstedet vårt: wcf.org/our-policy-work.

Har du tilbakemelding eller forslag til oppdateringer, kan du sende en e-post til policy@wcf.org. Du finner mer informasjon om CO-CREATE-prosjektet på co-create.eu

[1] Politikkindeks: wcf.org/nutrition-policy-index [2] Politikkdatabase: policydatabase.wcf.org